

Automatyzacja procesu zawiadamiania organów podatkowych o zmianach w EGiB na przykładzie technologii e-property

Trudno mówić o terminie

Zmiana przepisów prawa zmotywowała nas do wyjścia ze strefy komfortu i zmusiła do zastanowienia się: czy można przekazywać zawiadomienia inaczej niż dotychczas? Okazuje się, że tak, a co więcej, przyjęta procedura zmniejsza nakłady pracy zarówno u nadawcy, jak i odbiorcy zawiadomień.

Zbigniew Malinowski

Zawiadamianie organów podatkowych o zmianach w ewidencji gruntów i budynków od wielu lat jest integralnym elementem prowadzenia rejestru EGIB przez starostów. Obowiązujące od lipca 2021 r. znowelizowane rozporządzenie ministra rozwoju, pracy i technologii ws. EGIB wprowadziło w § 35 ust. 1 pkt 1 nowy obowiązek – 14-dniowy termin zawiadamiania właściwych instytucji oraz właścicieli działek o zmianach dokonanych w danych ewidencyjnych. Niektórzy uważają, że termin ten jest dość trudny do zrealizowania. Czy tak jest w rzeczywistości?

• Tradycyjne podejście

Jedną z przyczyn krytyki nowego zapisu jest przyjęta w wielu powiatach organizacja pracy. Nie zawsze zawiadomienia są wysyłane zaraz po wprowadzeniu zmiany. Jedną z częstych praktyk jest grupowanie zawiadomień i obsługa wysyłki w cyklach tygodniowych, dwutygodniowych lub nawet miesięcznych. Rozwiązania te stosowane są ze względu na znaczną liczbę zmian i ograniczone zasoby ludzkie. Nie dziwi więc, że przy takim modelu działania nawet duże jednostki z liczną kadrą mogą mieć trudności z każdorazowym dochowaniem 14-dniowego terminu.

Oczywiście problem ten dotyczy postępowania tradycyjnego, jakie stosowane było od wielu lat. Każdy taki proces realizowany w sposób dotychczasowy generuje pracę ludzką. Stopniowe zwiększenie

intensywności procesu i narzucenie ograniczeń czasowych wpływa negatywnie na możliwość sprostania wymaganiom.

Ale można też podejść do problemu inaczej. Przykładem takiego nowego podejścia jest technologia ePODGiK, w której właśnie przekroczona została

liczba 750 tys. prac geodezyjnych zgłoszonych i przetworzonych automatycznie wraz z przygotowaniem materiałów (bez udziału pracownika starostwa). Nawet jeśli przyjmujemy dla jednej pracy geodezyjnej średnio tylko pół godziny czasu pracy pracownika (na rejestrację, przygotowanie dokumentów formalnych, przy-

Wykaz zawiadomień o zmianach

Jednostka ewidencyjna

-

Numer kancelaryjny

Rok zmiany

Numer zmiany

Data akceptacji zmiany

pokazuj tylko nie przyjęte

L.p	Przyjęte	Przydzielony
1	NIE	-
2	NIE	-

Starosta Miński
G.6620.3.332.2022

Miński Mazowiecki, dnia 2022-01-18

ZAWIADOMIENIE

o zmianach w danych ewidencji gruntów i budynków

Zgodnie z § 35 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z 27.07.2021 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z dnia 30 lipca 2021 r. poz. 1390)

Zmiana o numerze 141211_2.0036_1131_2022 została wprowadzona do ewidencji w dniu 18.01.2022 r.

Oznaczenia jednostek rejestrowych oraz pozycji kartotek, w których nastąpiły zmiany:

- 141211_2.0036_G531, obręb STOJADŁA, jednostka ewidencyjna MIŃSK MAZOWIECKI – GMINA

Ogólny opis zmiany: **obrab Stojadła, dz.**

Szczegółowy zakres zmiany jest przedstawiony w załączniku do niniejszego zawiadomienia.

Zakres tematyczny zmiany:

- dane podmiotów ewidencyjnych, osób, jednostek organizacyjnych, organów
- dane ewidencyjne działek
- dane ewidencyjne budynków
- dane związane z udziałami własności

Dokument stanowiący podstawę do dokonanych zmian:

Sygnatura: **PIB 7353/3318/2021**
 Data dokumentu: **2021-12-28**
 Rodzaj dokumentu: **Inny dokument**
 Twórca dokumentu: **Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Mińsku Mazowieckim**
 Numer decyzji: **338/2022**
 Tytuł lub nazwa: **Zawiadomienie o zakończeniu budowy**

Operat techniczny będący podstawą zmiany:

Asortyment: **Inwent. bud. i uzbr.**
 Identyfikator wg PZGiK: **P.1412.2021.2803**
 Data przyjęcia: **2021-05-12**
 Numer decyzji: **9826/2021**

Operator wprowadzający zmianę:

Zawiadomienie otrzymują:

1. Organ podatkowy - Urząd Miasta (Gminy) miejscowo właściwy
2. Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego
3. Ale

Rys. 1. W panelu gminy wraz z zawiadomieniem generowany jest dokument urzędowego poświadczenia odbioru w formacie PDF

jęcie opłaty, przygotowanie materiałów i wysłanie ich do geodety), to od początku funkcjonowania technologii (czyli od 2007 roku) sama automatyzacja przyniosła korzyść w postaci uwolnienia średnio 1 etatu na powiat, a to jest bardzo dużo.

Wracając do zawiadomień, zauważmy, że wiele powiatów obsługuje proces tradycyjnie, tj. pakuje zawiadomienia w koperty i wysyła pocztą. Co nowocześniejsi starają się przysyłać zawiadomienia, zwłaszcza do innych organów administracji, drogą elektroniczną (głównie przez ePUAP). Niestety, każda z tych metod wymaga zaangażowania człowieka. Zawiadomienie papierowe należy wydrukować, podpisać, spakować, zaadresować i w końcu wysłać. Droga przez ePUAP niekoniecznie jest wiele szybsza, mimo że pracuje się z dokumentami elektronicznymi. Pojawiają się bowiem inne ograniczenia (choćby z dopuszczalną wielkością pliku) i nadal trzeba wykonać wiele czynności rękami pracownika. Czy nie byłoby lepiej, gdyby ten pracownik wspomagał w tym czasie chociażby wprowadzanie zmian? Albo zajął się realizacją innych bardzo pilnych zadań, którymi automatu nie obarczymy?

•Automatyzacja

Podobnie jak inni producenci systemów do prowadzenia EGiB stanęliśmy więc przed problemem: czy da się zmienić proces zawiadamiania w taki sposób, aby wspomóc zadania starosty? Zmiana przepisów prawa zmotywowała nas do wyjścia ze strefy komfortu i po raz kolejny zmusiła do zastanowienia się: czy można zrobić to inaczej niż dotychczas? Okazuje się, że jak najbardziej tak. Co więcej, przyjęta procedura zmniejsza nakłady pracy zarówno u nadawcy, jak i odbiorcy zawiadomień.

Pierwszy etap automatyzacji obejmuje komunikację z organami podatkowymi, tj. z gminami. Z poszczególnymi samorządami należy zawrzeć porozumienia regulujące od strony formalnej całą procedurę zawiadamiania. Rozwiązanie od strony technicznej bazuje na udostępnieniu delegowanym pracownikom gmin wykorzystującym system ewidencji gruntów i budynków e-property specjalnej zakładki, w której pojawiają się zawiadomienia. Czyli bezpośrednio po wprowadzeniu i zatwierdzeniu zmiany w powiecie system generuje zawiadomienie elektroniczne, które od razu trafia na listę zawiadomień dla gminy. To początek i koniec procesu. Okazuje się, że takie udogodnienia mogą uwolnić od tej uciążliwej procedury nawet więcej niż jeden etat.

•Rachunek korzyści

Zwróćmy uwagę, że pracownik starostwa nie musi generować i zapisywać zawiadomień w celu przekazania do wysyłki do gminy. Drugim usprawnieniem jest to, że przy dotychczasowej organizacji pracy zawiadomienia były kompletowane i w tygodniowych (założmy) odstępach przekazywane do gmin. Nawet jeśli realizowane to było za pomocą ePUAP-u, teraz odpada przygotowanie paczki, założenie nowej korespondencji i wysłanie jej do gminy. Trzecia, chyba najważniejsza kwestia, to eliminacja gromadzenia i archiwizowania potwierdzeń, że gmina otrzymała zawiadomienie. Dzięki obustronnemu porozumieniu z organem podatkowym zawiadomienia, które są przekazywane on-line do zakładki gminy, uznajemy za dostarczone. W panelu gminy dostępny jest również dokument urzędowego poświadczenia odbioru w formie PDF, który jest generowany wraz z zawiadomieniem, co zaprezentowano na rysunku 1.

gmina	Przyporządkowanie do jednostki ewidencyjnej	Numer kancelaryjny	Urzędowe poświadczenie odbioru	Oznaczenie i data akceptacji zmiany	Numer zmiany
MIŃSK MAZOWIECKI - GMINA	G.6620.3.332.2022		UPO	141211_2.0036_1131_2022 2022-01-18 12:49	1131/2022
DĘBE WIELKIE	G.6620.14.14004.2021		UPO	141205_2.0011_1130_2022 2022-01-18 12:49	1130/2022
KALUSZYN - OBSZAR WIEJSKI	G.6620.182.2022		UPO	141209_5.0029_1127_2022 2022-01-18 12:36	1127/2022
MROZY - OBSZAR WIEJSKI	G.6620.14.26122.2021		UPO	141212_5.0011_1126_2022 2022-01-18 12:01	1126/2022
DĘBE WIELKIE	G.6620.14.13332.2021				25/2022
DOBRE	G.6620.14.17985.2021				24/2022
MIŃSK MAZOWIECKI - GMINA	G.6620.3.198.2022				23/2022
MIŃSK MAZOWIECKI - GMINA	G.6620.173.2022				22/2022
HALINÓW - OBSZAR WIEJSKI	G.6620.14.9021.2021		UPO	141207_2.0002_1117_2022 2022-01-18 12:11	1117/2022

URZĘDOWE POŚWIADCZENIE ODBIORU DOKUMENTU ELEKTRONICZNEGO

A. NAZWA PODMIOTU, KTÓREMU DORĘCZONO DOKUMENT ELEKTRONICZNY
Urząd Gminy Dobrze

B. INFORMACJE O DOKUMENCIE

Dokument został zarejestrowany w systemie teleinformatycznym e-property

Identyfikator dokumentu: G.6620.14.15101.2021	Dnia (data, czas): 2022-01-18 09:08:17
Skrót złożonego dokumentu - identyczny z wartością użytą do podpisu dokumentu: 5d2173cf1345c04c4c238e84b0f85424	
Skrót dokumentu w postaci otrzymanej przez system (łącznie z podpisem elektronicznym): n/d	
Dokument zweryfikowano pod względem zgodności ze strukturą logiczną: n/d	
Identyfikator podmiotu występującego w dokumencie: n/d	
Urząd, do którego został złożony dokument: Urząd Gminy Dobrze	
Stempel czasu: 2022-01-18T09:08:17.000+01:00	
Dokument wystawiony automatycznie przez system teleinformatyczny e-property Data i czas wystawienia dokumentu: 2022-01-18 09:08:17	

UPO 1/1

Wykaz zawiadomień o zmianach

Jednostka ewidencyjna	L.p.	Przyjęte	Przydzielony	Przyporządkowanie do jednostki ewidencyjnej	Numer kancelaryjny	Urzędowe poświadczenie odbioru	Pobrania zawiadomienia	Oznaczenie i data akceptacji zmiany	Numer zmiany
MIŃSK MAZOWIECKI	1	NIE	-	MIŃSK MAZOWIECKI	G.6620.3.720.2022	UPO		141201_1.0001_1450_2022 2022-01-21 14:54	1450/2022
	2	NIE							
	3	TAK							
	4	TAK							
	5	TAK							
	6	TAK							
	7	TAK							
	8	TAK							

Wykaz zawiadomień o zmianach

Jednostka ewidencyjna	L.p.	Przyjęte	Przydzielony	Przyporządkowanie do jednostki ewidencyjnej	Numer kancelaryjny	Urzędowe poświadczenie odbioru
MIŃSK MAZOWIECKI	1	NIE	-	MIŃSK MAZOWIECKI	G.6620.3.720.2022	UPO
	2	NIE	-	MIŃSK MAZOWIECKI	G.6620.337.2022	UPO

Rys. 2. Widoczny w panelu gminy przykładowy stan wszystkich spraw (pozycja 1) i spraw niezatwierdzonych (pozycja 2)

Po drugiej stronie komunikacji mamy odbiorcę, czyli organ podatkowy. Wprowadzone usprawnienia są nie mniej korzystne dla pracy gminy. Praktycznie zniknęła złożona procedura, która dotychczas wyglądała następująco: pracownik sekretariatu gminy odbierał przesyłkę z ePUAP/poczty, przekazywał zawiadomienie/skan zawiadomienia najczęściej do EZD (system elektronicznego zarządzania dokumentacją), następnie kierownik wydziału dekretował sprawy na pracowników w celu wprowadzenia zmian we własnych systemach. Obecnie organizacja uległa uproszczeniu i dokumenty są dostępne od razu dla pracownika merytorycznego, ale z zachowaniem pełnej rozliczalności w kwestii docierania i rozpatrywania.

W systemie e-property (w zakładce dla gminy) pracownik gminy ma możliwość odznaczenia „zrealizowanego” dokumentu, dzięki czemu lista bieżących spraw zawiera jedynie zawiadomienia nierozpatrzone. Ponadto w przypadku większych gmin, gdzie zmiany z ewidencji są przetwarzane przez kilku pracowników, system e-property umożliwia nadanie ról typu kierownik/pracownik. Kierownik ma wtedy pełny dostęp do wszystkich dokumentów i przekazuje sprawy wskazanym pracownikom (np. ze względu na podział na miejscowości). Natomiast pracownik po zalogowaniu widzi jedynie przekazane mu sprawy i może się skupić na ich realizacji. Przykładowy stan wszystkich spraw i spraw niezatwierdzonych (nieprzyjętych) zaprezentowano na rysunku 2.

• Są już konkretne wyniki

Wprowadzenie automatyzacji do procesu zawiadamiania organów podatkowych o zmianach w EGIB zredukowało do minimum podstawowe zmarnowanie: czy zostaną dotrzymane terminy? Trudno w ogóle mówić o „terminie” dostarczenia, gdyż zawiadomienie trafia do gminy milisekundy po tym, jak zostało wygenerowane przez operatora EGIB. Dzięki temu w sposób efektywny i jednocześnie wygodny realizowany jest obowiązek, który na początku jawić się mógł jako zagrożenie dla wydolności wydziału ewidencji gruntów i budynków. Dodatkowo w przypadku starostw, które nie korzystały z ePUAP, tego rodzaju usprawnienie niweluje do zera koszty papieru i urządzeń drukujących i przede wszystkim obsługi pocztowej. Przy tej skali wysyłki to zdecydowanie nie są małe kwoty.

Organizację dostarczania zawiadomień za pomocą systemu e-property wprowadzono w pierwszej kolejności w powiecie mińskim (w porozumieniu ze wszystkimi gminami). Od 1 listopada 2021 r. do połowy stycznia 2022 r. gminy otrzymały tam ponad 3 tys. zawiadomień o zmianach. Po stronie gmin również widać wprowadzanie zmian na bieżąco, gdyż 80% tych dokumentów jest już obsługiwanych. Jako drugi analogiczną komunikację z gminami uruchomił powiat piaseczyński: od 1 stycznia 2022 r. przekazano tam już ponad 700 dokumentów. W skali roku będzie to dość znaczący wolumen czynności, którymi nie muszą już zajmować się operatorzy.

W najbliższym czasie funkcjonalność zostanie uruchomiona w kolejnych powiatach.

• Co dalej?

Patrząc w przyszłość, widzimy jeszcze wiele możliwości usprawnienia całego procesu. Na pewno kolejnym krokiem jest unifikacja przekazywanej informacji w taki sposób, aby systemy księgowie w gminach mogły bezpośrednio importować zmiany, wykorzystując do tego np. format GML-EGiB. Coraz więcej systemów księgowych potrafi obsługiwać import z GML, jest zatem tylko kwestią czasu, kiedy będą w stanie przyjąć wybrane obiekty zamiast całej jednostki. Czekamy również na rozporządzenie ws. ZSIN, które powinno uporządkować sprawę elektronicznego zawiadamiania sądów wieczystoksięgowych. Na koniec pozostaną jeszcze właściciele nieruchomości, ale tutaj również pojawia się nadzieja w postaci usługi e-Doręczenia. Obecnie ta usługa jest jeszcze w fazie startowej, ale ufamy, że po pełnym uruchomieniu stopniowo będzie zyskiwać na popularności, jak chociażby Profil Zaufany. Powinno się to odbyć w podobny sposób – przez pojawienie się usługi lub obowiązku, który zmotywuje obywateli do aktywacji tej metody. A może właśnie zawiadomienia z EGIB lub wymiar podatku z gmin powinny być pierwszymi e-usługami, które jako podstawową formę komunikacji będą preferowały e-Doręczenia?

Zbigniew Malinowski
prezes Geo-System Sp. z o.o.